

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	26 juni 2023
Voorstelnummer	D631416
Datum raadsvoorstel	7 mei 2023
Portefeuillehouder(s)	Rob Opdam
Commissie	Commissie
Datum commissie	5 juni 2023
Soort agendering	Ter besluitvorming
Agendapunt	
Team	BOR - Algemeen Beheer Openbare Ruimte
Opsteller	Melvin Wals
Datum B&W besluit	16 mei 2023
Bijlagen:	2

Onderwerp : Frequentie inzameling huishoudelijk afval Heiloo

Voorgesteld besluit

- 1) De inzamelfrequentie vanaf 1 januari 2024 te verhogen naar 65 keer per jaar waarbij restafval 1x per 4 weken wordt opgehaald en gft en PMD alternerend 1x per 2 weken;
- 2) Bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.

Geheimhouding

☐ Ja ☐ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

In 2019 heeft de raad van de gemeente Heiloo het beleidsplan 'Van Afval naar Grondstof' vastgesteld. Heiloo gaat voor het ambitieuze doel van 30 kilo restafval per inwoner per jaar in 2025. In de jaren na 2019 is een veelomvattend pakket maatregelen uitgerold. Onderdeel van het plan is een evaluatie in 2023.

Op 17 april 2023 heeft u de Evaluatie 2023 vastgesteld. Uit de sorteeranalyse blijkt dat het grootste verbeterpotentieel te vinden is bij de afvalstroom GFT. Inwoners zelf geven aan dat zij het liefst de inzamelfrequentie van GFT en PMD naar omhoog willen aanpassen en dat de inzamelfrequentie van restafval naar beneden kan. Het enthousiasme voor het goed scheiden van Gft maakt dat de inzameling met te zware wagens rijdt, wat ook een aanpassing noodzakelijk maakt. Voor u ligt een plan dat aansluit bij de wensen van de inwoners en in overstemming is met de kaders van een goede bedrijfsvoering. Het voorstel gaat in op welke wijziging mogelijk is binnen de kaders van efficiënte bedrijfsvoering, en welke effecten dit heeft.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

In 2019 is het beleidsplan Van Afval naar Grondstof vastgesteld. In de opvolgende jaren is een veelomvattend pakket maatregelen uitgerold:

Service op grondstoffen verhogen (serviceprikkel)

- de komst van een PMD-rolcontainer voor de laagbouw
- betere scheidingmogelijkheden voor de hoogbouw (gft-cocon)
- milieuparkjes opwaarderen
- containers voor luiers en kleine elektrische apparaten
- grensoverschrijdend bezoek milieustraten

Service op restafval verlagen (serviceprikkel)

- lagere frequentie inzameling restafval

Tariefprikkel

Introductie variabele heffing per 1 januari 2021

Onderdeel van het beleidsplan is een evaluatie in 2023. De evaluatie is op 17 april vastgesteld.

Wetgeving:

Wet Milieubeheer

Lokaal beleid en bestuurlijke doelen:

- Beleidsplan 'Van Afval naar Grondstof'
- Doelstelling 30 kilo restafval per inwoner per in 2025 uit het beleidsplan.
- Een mooi milieuresultaat en goede service tegen aanvaardbare kosten.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Voorstel

Conform hoofdstuk 7 van de evaluatie betreffende 'verbeterpotentieel' is er een plan voor aanpassing van de inzamelfrequenties van restafval, Gft en pmd in de laagbouw uitgewerkt. Bij dit voorstel worden Gft en pmd alternerend ingezameld. Tevens komt de inzameldienst 1x per 4 weken langs om de rolcontainer te ledigen. De inzameldienst komt hiermee 65x langs op jaarbasis. Een uitbreiding van de service.

Toelichting

Op basis van de evaluatieresultaten is er een plan uitgewerkt. Simpelweg een rest-ronde vervangen door een Gft-ronde biedt geen soelaas. Dat zou betekenen dat we twee weken achter elkaar bij de mensen langskomen voor Gft en tevens dat er een onregelmatigheid in de frequentie geïntroduceerd wordt. Hieronder het voorstel vergezeld van toelichting.

Voorstel
Gft
Pmd
Gft
Pmd en rest
Gft
Pmd
Gft
Pmd en rest
Gft
Pmd

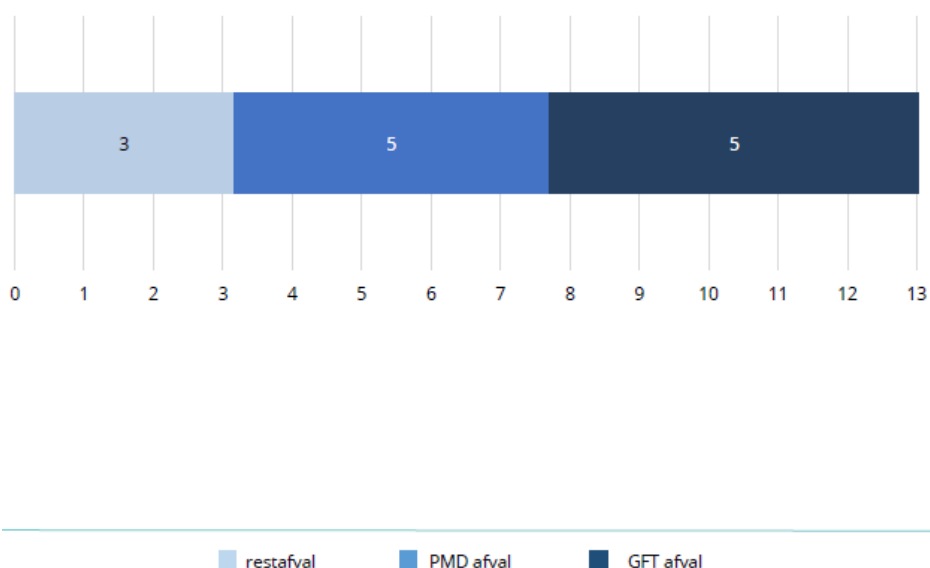
Oftewel:

- Rest 1x per 4 weken
- Gft 1x per 2 weken
- PMD 1x per 2 weken

	Aantal aanbiedmogelijkheden	
	Heden	Voorstel
Rest	17	13
Gft	21	26
Pmd	17	26

Inwoners kunnen van in totaal 65 aanbiedmomenten gebruikmaken. In de huidige situatie komt de inzameldienst 55 keer langs: 51 reguliere rondes en 4 extra Gft-rondes. De inwoners krijgen met het voorstel 10 extra aanbiedmomenten ten opzichte van de huidige situatie.

Het voorstel biedt een passend antwoord op de bevindingen naar aanleiding van de enquête en de evaluatie. Bij de enquête is inwoners de vraag voorgelegd hoe zij het aantal ophaalmomenten zouden verdelen. In de huidige situatie komt de inzameldienst 13 keer langs per kwartaal. Inwoners zouden het dan als volgt verdelen:

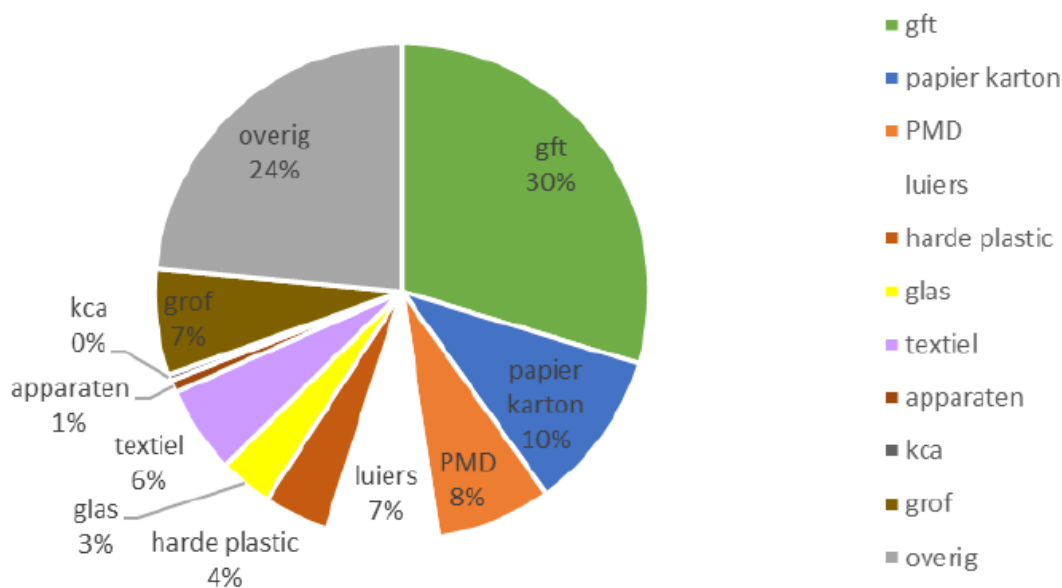
Figuur 1: wens voor meer aanbiedmomenten voor Gft en pmd ten koste van rest

In het evaluatierapport is er aandacht besteedt aan het aanbiedgedrag van onze inwoners. Gekeken is naar vaak de rolcontainer per stroom aan de weg gezet wordt. Hieruit is gebleken dat Pmd de meest populaire stroom is. De Pmd-container wordt zo'n 14 keer per jaar aan de weg gezet. Duidelijk is ook dat 13 keer langskomen voor rest (voorstel) meer dan toereikend is.

	140L	240L
Rest	6	8
Gft	12,3	12,8
Pmd		14

Figuur 2: aantal aanbiedingen rolcontainer per huishouden per jaar

In het evaluatierapport heeft u kunnen lezen dat uit de sorteeraanlyse is gebleken dat het restafval nog voor ongeveer 30% uit Gft bestaat. Pmd is nog altijd goed voor 8% van ons restafval. De verhoogde service op Gft en Pmd gaat leiden tot een beter scheidingsresultaat: meer inzameling van Pmd en Gft, minder restafval.

Figuur 3: sorteeranalyse

Het voorstel biedt een adequaat antwoord op de vraag om meer inzameling van Gft en pmd. De frequentie sluit aan bij de wensen van de inwoners en de bevindingen ten aanzien van het aanbiedgedrag. Tevens zet Heiloo met de wijziging een volgende stap richting 30 kilo restafval per inwoner per jaar.

Medisch afval

In Heiloo maakt een kleine groep inwoners gebruik van de regeling medische indicatie. In de gevallen wanneer er sprake is van een verlaagde frequentie op rest wordt er een extra inzet gepleegd om een beperkt aantal mensen met medische indicatie te faciliteren. In dat geval gaat een afvalcoach de situatie opnemen. Aan de hand van de bevindingen wordt een passende oplossing uitgewerkt.

Kaders efficiënte bedrijfsvoering, wetgeving en aansprakelijkheid

Wanneer er veel Gft aangeboden wordt rijden de inzamelwagen af en aan om te lossen om te voorkomen dat we met te zwaar beladen wagens rondrijden. De inwoners van Heiloo kunnen een tweede Gft-container (kosteloos) en zelfs een derde Gft-container (tegen vergoeding) aanvragen. De huidige frequentie en de introductie van variabele heffing dragen bij aan een groot Gft-aanbod. Het enthousiasme waarmee Gft-aangeboden wordt is positief, maar het succes leidt bij de huidige dienstverlening onvermijdbaar tot te zware wagens. De extra rondes in voor- en najaar, de momenten dat er veel aanbod is, zijn onvoldoende om dit probleem te ondervangen. De situatie noodzaakt de gemeente tot een oplossing. Het voorstel biedt deze oplossing: het verhoudt zich positief tot de kaders van efficiënte bedrijfsvoering, wetgeving en aansprakelijkheid. Wanneer er niet tot de voorgestelde frequentie besloten wordt dan is de gemeente genoodzaakt om andere mogelijkheden te verkennen om de situatie in overeenstemming te brengen met efficiënte bedrijfsvoering, wetgeving en aansprakelijkheid.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Onderzocht alternatief

Gft
Rest
Gft
Pmd
Gft
Rest
Gft
Pmd
Gft
Rest

Oftewel:

- Rest 1x per 4 weken
- Gft 1x per 2 weken
- PMD 1x per 4 weken

Eén keer per 4 weken in de gelegenheid zijn op pmd aan te bieden is weinig. Bij de evaluatie is gekeken naar hoe vaak inwoners de containers van een bepaalde stroom aan de weg zetten. Pmd is de meest populaire fractie het huidige aanbiedgedrag in aanmerking genomen: de pmd container wordt vaker aan de weg gezet dan de Gft container. Daarnaast geven de resultaten van de inwonerenquête aanleiding om pmd-frequentie minimaal op niveau te houden en niet terug te brengen. De gemeente Alkmaar is onlangs van deze frequentie afgestapt. Ook Heerhugowaard is overgegaan op een pmd inzameling van één keer per twee weken. Het college heeft een negatief advies ontvangen over dit alternatief.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Ook in de gemeente Uitgeest en Castricum is in 2019 het beleidsplan 'Van Afval naar Grondstof' vastgesteld. De gemeente Uitgeest en Castricum hebben ook de Evaluatie ontvangen. Dit voorstel voor aanpassing van de inzamelfrequenties van restafval, Gft en pmd in de laagbouw wordt ook in Uitgeest en Castricum voorgelegd. Het voorstel gaat uit van een gemeenschappelijke aanpak (zie ook paragraaf Risico hieronder)

RISICO'S

Het personeel en het materieel van de inzameldienst wordt in meerdere gemeenten ingezet om afval in te zamelen. Wanneer de drie gemeenten niet samen optrekken, maar uiteenlopende besluiten ten aanzien van de frequentie nemen, zal er op momenten capaciteit te veel en/of juist te weinig beschikbaar zijn. In dit scenario wordt een extra opgave om de dienstverlening vorm te geven met diensengevolge extra kosten. Wij komen dan bij u terug met een voorstel hoe te vervolgen.

Wanneer één of meer van de drie gemeenten niet voor het zomerreces tot besluitvorming kan komen dan is dit een complicerende factor bij het daadwerkelijk invoeren van de wijziging. Wij komen dan bij u terug met een voorstel hoe te vervolgen.

FINANCIËN

Hieronder zijn de financiële gevolgen van het voorstel weergegeven. Er zijn twee zijladers benodigd inclusief bijbehorende exploitatielasten en 4 fte personeel. Indien u akkoord gaat met het voorstel worden deze budgetten overgeheveld naar de BUCH werkorganisatie vanaf 1 januari 2024.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Huurkosten afval	€ 70.000			
Kapitaalslasten 2 zijladers		€ 63.200	€ 63.200	€ 63.200
4 fte (inclusief overhead)	€ 250.400	€ 259.600	€ 269.200	€ 279.200
Verzekering 2 zijladers	€ 6.000	€ 6.100	€ 6.200	€ 6.300
Brandstof 2 zijladers	€ 38.000	€ 38.800	€ 39.600	€ 40.400
Opstal	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Onderhoud	€ 53.000	€ 54.100	€ 55.200	€ 56.300
Totaal	€ 419.900	€ 424.300	€ 435.900	€ 447.900

De bovenstaande kosten worden op basis van het aantal woonhuisaansluitingen verdeeld over de gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo. Zie hieronder de verdeling per gemeente.

Verdeling kosten	2024	2025	2026	2027
Kosten Uitgeest	€ 73.200	€ 74.000	€ 76.000	€ 78.100
Kosten Castricum	€ 205.000	€ 207.100	€ 212.800	€ 218.700
Kosten Heiloo	€ 141.700	€ 143.200	€ 147.100	€ 151.100
Totaal	€ 419.900	€ 424.300	€ 435.900	€ 447.900

Omdat Bergen het grondstoffenplan later heeft vastgesteld wordt een soortgelijk voorstel eind 2023 begin 2024 aan de raad in Bergen voorgelegd. Mocht Bergen per 1-1-2025 deelnemen levert dat een besparing op die op een later moment na positieve besluitvorming raad zal worden verwerkt.

Minder opbrengsten variabele heffing en besparing verwerkingskosten

Omdat de inzamelronde van 1 keer per 3 weken naar 1 keer per 4 weken gaat is de verwachting dat de opbrengsten uit de variabele heffing zullen dalen met circa € 8.000,- Door inzamelingsfrequentie van GFT te verhogen naar 1 keer per 2 weken verwachten en op restafval te verlagen naar 1 keer per 4 weken verwachten we een besparing op de verwerkingskosten van circa € 24.700,- omdat het verwerkingstarief op restafval fors hoger ligt dan GFT.

Kosten Heiloo	2024	2025	2026	2027
Maatregel Heiloo	€ 141.700	€ 143.200	€ 147.100	€ 151.100
Minder opbrengsten variabele hef	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
Besparing verwerkingskosten	€ -24.700	€ -24.700	€ -24.700	€ -24.700
Kosten maatregel	€ 125.000	€ 126.500	€ 130.400	€ 134.400

We stellen u voor de budgetten Personeel en wagenpark BUCH over te hevelen van de gemeente Heiloo naar de BUCH omdat het personeel en het wagenpark in de BUCH begroting zitten.

Het aantal woonhuisaansluitingen is 10.982 per 1 januari 2023. Bijgevoegde maatregel heeft een verhoging van gemiddeld € 11,38 per woonhuisaansluiting tot gevolg. In bijgevoegde begrotingswijziging zijn de financiële gevolgen verwerkt. Bij de begroting 2024 wordt het definitieve effect op het tarief doorgerekend.

Op basis van de gemiddelde cijfers uit de evaluatie bedraagt de gemiddelde afvalstoffenheffing in Heiloo 300 euro. Met de bovengenoemde verhoging van € 11,35 komt de gemiddelde aansluiting uit op € 311,- per jaar. De gemeente Heiloo blijft ook met de aanvullende dienstverlening ruim onder de gemiddelde afvalstoffenheffing van Noord-Holland (€ 340,- per aansluiting per jaar).

DUURZAAMHEID

Dit voorstel is in overeenstemming met de duurzame ambities van Heiloo. De scheidingsresultaten gaan hiermee verder verbeteren.

PARTICIPATIE

Er is een inwonerenquête gehouden. Gevraagd naar de tevredenheid over de afvalinzameling komt de beoordeling uit op een 7,4. De uitkomsten van de enquête zijn betrokken bij dit voorstel.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming gaat de inzameldienst aan de slag met de implementatie. Doel is een soepele overgang naar de nieuwe frequentie per 1 januari 2024. De inwoners van de gemeente Heiloo daarin meenemen is een belangrijk onderdeel van de opgave.

BIJLAGEN

- Raadsbesluit
- Begrotingswijziging

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

- Beleidsplan Van Afval naar Grondstof
- Evaluatie 2023 Van Afval naar Grondstof

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

F.H.W. de Jong
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester